

AAR-001-007211

Seat No. _____

M.S.W. (CBCS) (Sem. II) Examination

April / May – 2016

Human Resource Mgt. : SWCC-2003

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 007211

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના જવાબો ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના છે.

1	નિબંધાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈપણ એક)
(1) માનવ શક્તિ આયોજનની જરૂરિયાતો વર્ણવો.
(2) અસંગઠીત ક્ષેત્રના કામદારોની સમસ્યા વર્ણવો.	10
2	મુદ્દાસર જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર)
(1) માનવ સંસાધન સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો.
(2) તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો.
(3) કામગીરી મૂલ્યાંકનના ઉદ્દેશ્યો વર્ણવો.
(4) ભરતીની પદ્ધતિઓ સવિસ્તર સમજાવો.
(5) કર્મચારી સંચાલકની ભૂમિકા વર્ણવો.	20
3	ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ)
(1) ઔદ્યોગિક સંબંધો એટલે શું ?
(2) માનવ સંસાધન સંચાલન એટલે શું ?
(3) કાર્ય વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા જણાવો.
(4) પ્રેરણાની જરૂરિયાત જણાવો.
(5) માનવ અધિકાર પંચના કાર્યો જણાવો.
(6) સંગઠીત ક્ષેત્રના કામદારોની લાક્ષણિકતા જણાવો.	10

4 એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ દસ)

10

- (1) SWOT નું પૂરું નામ આપો.
- (2) કાર્યવિશ્લેષણના પ્રકારો જણાવો.
- (3) ILO નું પૂરું નામ આપો.
- (4) પ્રેરણાની વ્યાખ્યા આપો.
- (5) UNO નું પૂરું નામ આપો.
- (6) ILO નું વડુ મથક ક્યાં આવેલ છે ?
- (7) કાર્યવેતન પ્રથાનું સૂત્ર જણાવો.
- (8) H.R.A. નું પૂરું નામ આપો.
- (9) તાલીમની વ્યાખ્યા આપો.
- (10) તાલીમના પ્રકારો જણાવો.
- (11) ILO નું માળખું કેવા પ્રકારનું છે ?

5 બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

20

- (1) ઔદ્યોગિક સંબંધો કોના વચ્ચે હોય છે ?
(A) કર્મચારી - મજૂર (B) માલિક - કર્મચારી
(C) માલિક - મજૂર (D) ઉપરોક્ત બધા
- (2) ILOની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
(A) 1919 (B) 1935
(C) 1915 (D) 1921
- (3) વેતન ચૂકવવાની પદ્ધતિઓ કઈ છે ?
(A) સમયવેતન પ્રથા (B) કાર્યવેતન પ્રથા
(C) પ્રોત્સાહક વેતન પ્રથા (D) ઉપરોક્ત બધી
- (4) HRMનું પૂરું નામ જણાવો.
(A) Human Recource Management
(B) Human Resource Manpower
(C) Human Recource Marketing
(D) એકપણ નહીં

- (5) “સ્વોટ એનાલીસીસ” શું છે ?
 (A) નાણાંનું મૂલ્ય નક્કી કરવું (B) ભરતીની પ્રક્રિયા
 (C) પસંદગીની વિધિ (D) પૃથક્કરણ અને મૂલ્યાંકન
- (6) માનવશક્તિના ભરતીના પ્રાપ્તિસ્થાનો કયા છે ?
 (A) આંતરિક પ્રાપ્તિસ્થાન (B) બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાન
 (C) (A) તથા (B) (D) એકપણ નહીં
- (7) રોજગાર વિનિમય કેન્દ્રો શું કરે છે ?
 (A) યોગ્ય ઉમેદવાર પૂરા પાડવા (B) મૂલ્યાંકન
 (C) (A) તથા (B) (D) એકપણ નહીં
- (8) હેતુની દૃષ્ટિએ તાલીમનો પ્રકાર નથી.
 (A) પ્રારંભિક તાલીમ (B) કાર્ય તાલીમ
 (C) બઢતીગત તાલીમ (D) ઉપરોક્ત બધા
- (9) વ્યક્તિના દૃષ્ટિકોણથી તાલીમનો પ્રકાર નથી.
 (A) કામદારોને તાલીમ
 (B) રીફ્રેશમેન્ટ તાલીમ
 (C) સુપરવાઈઝરને તાલીમ
 (D) ઉચ્ચ સંચાલન અધિકારીને તાલીમ
- (10) પ્રેરણાની થીયરીમા કોને વધુ યોગદાન રહ્યું છે ?
 (A) ફ્રિડલેન્ડર (B) વિટમર
 (C) અબ્રાહમ મેસ્લો (D) એક પણ નહીં
- (11) UNOનું વડુ મથક કયા શહેરમાં આવેલ છે ?
 (A) દિલ્લી (B) ન્યૂયોર્ક
 (C) જીનીવા (D) એક પણ નહીં
- (12) UNOની સ્થાપના કયારે થઈ ?
 (A) 1942 (B) 1945
 (C) 1952 (D) 1948

- (13) કામગીરી મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિ કઈ નથી ?
 (A) ખાનગી અહેવાલો (B) ગુણાંકન પદ્ધતિ
 (C) ક્રમાંક પદ્ધતિ (D) ઉપરોક્ત બધી
- (14) સંચાલન એ _____ છે
 (A) વિચાર (B) કળા
 (C) (A) તથા (B) (D) એકપણ નહીં
- (15) તાલીમ એ કર્મચારીની _____ વધારો કરે છે.
 (A) કાર્યક્ષમતામાં (B) પગારમાં
 (C) (A) તથા (B) (D) એકપણ નહીં
- (16) કર્મચારી સંચાલકની કઈ ભૂમિકા હોય છે ?
 (A) સલાહકાર તરીકેની (B) મધ્યસ્થીની ભૂમિકા
 (C) સમસ્યા ઉકેલનારની (D) ઉપરોક્ત બધી
- (17) માનવ શક્તિ આયોજનની જરૂરિયાત કઈ છે ?
 (A) ખર્ચ ઘટાડવા
 (B) માનવ સંસાધનના શ્રેષ્ઠ ઉપયોગ માટે
 (C) માનવ સંસાધનની અછત નિવારવા
 (D) ઉપરોક્ત બધા
- (18) યોગ્ય જગ્યા માટે યોગ્ય સંખ્યામાં, યોગ્ય સમયે, યોગ્ય માણસો પ્રાપ્ત કરવા એટલે.....
 (A) પસંદગી (B) ભરતી
 (C) (A) તથા (B) (D) એકપણ નહીં
- (19) રાષ્ટ્રિય અધિકાર પંચનાં સભ્ય _____ હોય છે.
 (A) સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયમૂર્તિ (B) રાષ્ટ્રપતિ
 (C) વડાપ્રધાન (D) એકપણ નહીં
- (20) કામગીરી મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિના ખાનગી અહેવાલના કયા પ્રકાર છે ?
 (A) બિનમાળખાવાળા ખાનગી અહેવાલ
 (B) માળખાવાળા ખાનગી અહેવાલ
 (C) (A) તથા (B)
 (D) એકપણ નહીં

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answer of MCQ in main answer book.

- 1** Give the answer in detail : (any **one**) **10**
 - (1) Describe a need of Manpower Planning.
 - (2) Describe a problems of labour of unorganized sector.

- 2** Give the answer pointwise : (any **four**) **20**
 - (1) Describe a field of Human Resource Management.
 - (2) Explain methods of different training.
 - (3) Describe a goals of Performance Appraisal.
 - (4) Explain a briefly Method of recruitment.
 - (5) Describe a role of Personnel Management.

- 3** Give the answer in short : (any **five**) **10**
 - (1) What is Industrial Relation ?
 - (2) What is Human Resource Management ?
 - (3) Describe a use of Job analysis.
 - (4) Describe a need of Motivation.
 - (5) Describe a function of Human Rights Commission.
 - (6) Describe a characteristics of labour of organized labour.

- 4** Give the answer in one or two sentences : (any **ten**) **10**
 - (1) Give the full form of SWOT.
 - (2) Describe a types of Job analysis.
 - (3) Give the full form of ILO.
 - (4) Give the definition of Motivation.
 - (5) Give the full form of UNO.
 - (6) Where ILO was established ?
 - (7) Describe a formula of work payment.
 - (8) Give the full form of H.R.A.
 - (9) Give the definition of Training.
 - (10) Describe the types of Training.
 - (11) How is structure of ILO ?

- (1) Industrial Relation between
 - (A) Personnel – Labour
 - (B) Owner – Personnel
 - (C) Owner – Labour
 - (D) All of above

- (2) When was established ILO ?
 - (A) 1919
 - (B) 1935
 - (C) 1915
 - (D) 1921

- (3) What are the method of salary ?
 - (A) Time payment
 - (B) Job payment
 - (C) Persuader payment
 - (D) All of above

- (4) Give the full form of HRM.
 - (A) Human Resource Management
 - (B) Human Resource Manpower
 - (C) Human Resource Marketing
 - (D) None of these

- (5) What is “SWOT” analysis ?
 - (A) To fix value of money
 - (B) Process of recruitment
 - (C) Process of selection
 - (D) Analysis and Evaluation

- (6) What are the sources of recruitment of manpower ?
 - (A) Internal source
 - (B) External source
 - (C) (A) and (B)
 - (D) None of these

- (7) What is done by employment exchange centre ?
(A) Provide a qualified candidate
(B) Evaluation
(C) (A) and (B)
(D) None of these
- (8) In terms of the purpose of the not type of training -
(A) Introductory Training
(B) Job training
(C) Promotion training
(D) All of these
- (9) In terms of the person of the not a type of training ?
(A) Training for personnel
(B) Refreshment training
(C) Training for supervisor
(D) Training for Higher Managerial Officer
- (10) Whose contribution of "Inspiration" in theory ?
(A) Fredlender (B) Witmar
(C) Abraham Maslow (D) None of these
- (11) Which city have established main office of UNO ?
(A) Delhi (B) New York
(C) Genewa (D) None of these
- (12) When was established UNO ?
(A) 1942 (B) 1945
(C) 1952 (D) 1948
- (13) Which is not a method of performance appraisal ?
(A) Confidential Report
(B) Merit Ranking
(C) Method of Numbers
(D) All of above

- (14) Management is _____.
(A) Thought (B) Art
(C) (A) and (B) (D) None of these
- (15) Training is a _____ of employee's improvement.
(A) Efficiency (B) In salary
(C) (A) and (B) (D) None of these
- (16) What is the role of Personnel Manager ?
(A) As a Counsellor (B) Role of Mediator
(C) As a Problem solver (D) All of above
- (17) What is need of Manpower planning ?
(A) Reduction of cost
(B) Best use of Human Resource
(C) To avoid shortage of Human Resource
(D) All of these
- (18) For right place, for right numbers, for a right time, right persons means -
(A) Selection (B) Recruitment
(C) (A) and (B) (D) None of these
- (19) _____ is a member of Human Rights Commission.
(A) Supreme Court Justice
(B) President
(C) Prime Minister
(D) None of these
- (20) What kind of system of performance evaluation of the confidential report ?
(A) Non structural confidential report
(B) Structural confidential report
(C) (A) and (B)
(D) None of these